

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA

Szczegółowe warunki i sposób oceniania przedmiotowego uczniów

I etap edukacyjny obejmujący oddziały I–III

Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II

w Waplewie

RELIGIA

I. Ogólne warunki i sposób oceniania

1. Szkoła ma spójne zasady oceniania osiągnięć uczniów.
2. Uczeń w trakcie nauki w szkole otrzymuje oceny bieżące, klasyfikacyjne śródroczne i roczne oraz końcowe.
3. Ocenianie ma charakter ciągły i systematyczny, zgodny ze szczegółowymi warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego uczniów określonymi w statucie szkoły.
4. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności.
5. Ocenianie bieżące z zajęć edukacyjnych ma na celu monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć.
6. Nauczyciel jest obowiązany indywidualizować pracę z uczniem na zajęciach edukacyjnych odpowiednio do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.

II. Sprawdzanie i ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia

1. Osiągnięcia ucznia sprawdzane są za pomocą metod oraz narzędzi skonstruowanych z zachowaniem obiektywizmu, trafności i rzetelności.
2. Ustala się metody oraz narzędzia sprawdzania i oceniania określone w poniższej tabeli:

L.p.	METODY	NARZĘDZIA
1)	sprawdzanie ustne:	a) pogadanka sprawdzająca, b) odpytywanie, c) testy ustne, d) prezentacje uczniowskie, e) egzamin ustny;
2)	sprawdzanie pisemne:	a) test dydaktyczny/praca klasowa, b) diagnozy przedmiotowe, c) sprawdziany, d) kartkówki, e) dłuższe wypowiedzi pisemne, f) egzamin pisemny;
3)	projekty i badania uczniowskie:	a) projekty zespołowe, b) testy praktyczne: w sytuacji naturalnej, w warunkach symulowanych, c) obserwacje,

3. Sprawdzanie pisemne obejmujące treści nauczania z ostatniego działu lub kilku jednostek lekcyjnych przeprowadza się według następujących zasad:
 - 1) o planowanej pracy klasowej nauczyciel informuje uczniów co najmniej na tydzień przed jej przeprowadzeniem wpisując temat do dziennika lekcyjnego;
 - 2) przed zapowiedzianą pracą klasową, nauczyciel ma obowiązek przeprowadzić lekcję powtórzeniową oraz przekazać informacje o wymaganiach;

- 3) zapowiedziany przez nauczyciela sprawdzian pisemny (10 – 20 min.) może obejmować treść z trzech ostatnich lekcji;
- 4) nauczyciel ma obowiązek wpisać termin sprawdzianu do dziennika lekcyjnego (nie krócej niż trzy dni przed terminem pisania);
- 5) kartkówki sprawdzające wiedzę z ostatniej lekcji mogą być przeprowadzane bez zapowiedzenia na wszystkich zajęciach.
4. Uczeń ma prawo do jednokrotnej poprawy oceny z pracy klasowej. Ocena z poprawy pracy klasowej wpisywana jest do dziennika, jeżeli jest wyższa od oceny poprawianej.
5. Czas, w jakim ocena powinna być poprawiona, ustalony będzie przez nauczyciela, nie może on być jednak dłuższy niż dwa tygodnie od otrzymania oceny.
6. Formy poprawy oceny:
 - 1) ustna;
 - 2) pisemna;
 - 3) praktyczne wykonanie pracy.
7. Jeżeli uczeń nie pisał pracy klasowej z powodu nieobecności:
 - 1) tylko w tym dniu – zalicza tę pracę klasową na najbliższej lekcji, na której jest obecny;
 - 2) krótszej niż tydzień – zalicza tę pracę klasową w ciągu tygodnia od powrotu do szkoły;
 - 3) dłuższej niż tydzień – zalicza tę pracę klasową w ciągu dwóch tygodni od powrotu do szkoły;
 - 4) spowodowanej długotrwałą chorobą lub sytuacją losową – zalicza tę pracę klasową w terminie ustalonym z nauczycielem;
 - 5) i nie umówił się na jej zaliczenie w wyżej wymienionych terminach, zalicza tę pracę klasową na pierwszej lekcji, na której jest obecny po ich upływie.
9. Uczeń może poprawiać ocenę z pracy klasowej lub zaliczyć pracę klasową, na której nie był obecny, tylko na tym przedmiocie, którego ocena/nieobecność dotyczy lub po ukończeniu zajęć lekcyjnych.
10. Uczeń uzupełnienia materiał z zajęć edukacyjnych w przypadku nieobecności:
 - 1) jednodniowej – na następną lekcję z danych zajęć edukacyjnych;
 - 2) krótszej niż tydzień – w ciągu tygodnia od powrotu do szkoły;
 - 3) dłuższej niż tydzień – w ciągu dwóch tygodni od powrotu do szkoły;
 - 4) spowodowanej długotrwałą chorobą lub sytuacją losową – w terminie ustalonym z nauczycielem.
11. Uczeń ma prawo na początku zajęć, zgłosić nieprzygotowanie do lekcji:
 - 1) raz w ciągu półroczu, w przypadku gdy w tygodniu liczba lekcji z obszaru poszczególnych edukacji wynosi od jednej do dwóch;
12. Za nieprzygotowanie do lekcji rozumie się:
 - 1) brak pracy domowej - oznaczenie w dzienniku „bz”;
 - 2) brak uczniowskiego wyposażenia (np. zeszytu, przyborów, stroju) - oznaczenie w dzienniku „npw”;
 - 3) nieopanowanie wiadomości i umiejętności z poprzedniej lekcji – oznaczenie w dzienniku „np”.
13. W przypadku:
 - 1) pkt.12 ppkt. 1-2, nieprzygotowanie, w sytuacjach powtarzających się, zależnych od ucznia, a uniemożliwiających prowadzenie procesu nauczania – uczenia się wpływa na obniżenie oceny zachowania;
 - 2) pkt. 12 ppkt. 3, uczeń za każde kolejne nieprzygotowanie otrzymuje „1” punkt.
14. W klasach pierwszych na początku roku szkolnego stosuje się miesięczny okres „ochronny” (niestawianie „1” punktu).
15. Ocenianie bieżące odbywa się poprzez codzienną obserwację pracy ucznia i odnotowywanie jego postępów w dzienniku lekcyjnym, zeszytach ćwiczeń z religii i pracach samodzielnych ucznia.
16. Ocenianiu poddawane są: prace ucznia, sprawdziany, testy, odpowiedzi ustne, zeszyty i ćwiczenia oraz prace domowe.

17. Oceny z zajęć religii w klasach I - III ustala się wg skali:

- 1) stopień celujący 6;
- 2) stopień bardzo dobry 5;
- 3) stopień dobry 4;
- 4) stopień dostateczny 3;
- 5) stopień dopuszczający 2;
- 6) stopień niedostateczny 1.

18. W klasach I - III ustala się:

- 1) jedną roczną ocenę klasyfikacyjną z obowiązkowych zajęć edukacyjnych oraz
- 2) jedną roczną ocenę klasyfikacyjną z dodatkowych zajęć edukacyjnych.

19. Przy ustalaniu śródrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej nauczyciel może brać pod uwagę średnią ważoną ocen, zgodnie z ustalonymi w szkole wagami ocen kategoriach.

- 1) ustala się następujące wagi ocen w głównych kategoriach, spójnych dla wszystkich zajęć edukacyjnych:
 - a) praca klasowa – waga 10,
 - b) sprawdzian – waga 8,
 - c) odpowiedź ustna – waga 6,
 - d) kartkówka – waga 6,
 - e) praca na lekcji – waga 3,
 - f) praca domowa – waga 3,
 - g) przygotowanie do lekcji – waga 3;
- 2) ustala się następujące wagi ocen uwzględniające specyfikę zajęć edukacyjnych z religii:
 - a) modlitwa na pamięć - 5
 - b) udział w konkursie – 8, laureat konkursu - 10
 - c) plakat, gazetka - 3
 - d) aktywność - 3
- 3) nauczyciel może oceniać osiągnięcia ucznia stosując znaki „+” i „-”; przy czym ustala się, że konwertując plusy i minusy otrzymane za poszczególne aktywności:
 - a) 3 „+” jest równoważne z oceną określoną stopniem „5”,
 - b) 3 „-” jest równoważne z oceną określoną stopniem „1”.

20. W klasach I - III śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych są ocenami opisowymi, którym podlega zachowanie ucznia, jego osiągnięcia w obszarze edukacji polonistycznej, języka obcego nowożytnego, matematycznej, przyrodniczej, społecznej, muzycznej, plastycznej, technicznej, edukacji informatycznej/ zajęć komputerowych i wychowania fizycznego.

III. Informowanie o poziomie i postępach w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności

1. Nauczyciele na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz ich rodziców/opiekunów prawnych o:
 - 1) wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania;
 - 2) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów określonych w pkt. 1;
 - 3) warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych.
2. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców.
3. Nauczyciel sprawdzone i ocenione prace pisemne udostępnia uczniom w terminie nie dłuższym niż 14 dni od przeprowadzenia sprawdzania pisemnego.

4. Sprawdzone i ocenione prace uczniów przekazuje się do wglądu uczniom, w czasie zajęć edukacyjnych, na których nauczyciel omawia je z odwołaniem do zakresu treści, które obejmowała praca, ze wskazaniem pozytywnych rozwiązań oraz trudności, na które napotkali uczniowie oraz udzieleniu wskazówek w jaki sposób poprawić swoją pracę i w jaki sposób należy dalej się uczyć, aby pokonać trudności.
5. Dla ucznia nieobecnego na zajęciach edukacyjnych, w czasie którym nauczyciel udostępniał sprawdzone i ocenione prace wszystkim obecnym uczniom w danej klasie, obowiązkiem nauczyciela jest udostępnienie uczniowi sprawdzonej i ocenionej pracy pisemnej w czasie najbliższych zajęć edukacyjnych, na których uczeń będzie obecny i krótkie jej omówienie z uczniem.
6. Uzyskane przez ucznia punkty wpisywane są do dziennika lekcyjnego.
7. Sprawdzone i ocenione pisemne prace ucznia udostępniane są jego rodzicom przez nauczycieli zgodnie z zasadami określonymi w Statucie.
8. Uczniowi oraz jego rodzicom udostępniana jest tylko jego własna praca.
9. Na prośbę ucznia lub jego rodziców nauczyciel powinien uzasadnić ustaloną ocenę.
10. Uzasadnienie to powinno nastąpić w formie indywidualnego spotkania w terminie najkrótszym po wniesieniu prośby.
11. Uzasadniając ocenę nauczyciel ma obowiązek:
 - 1) przekazać uczniowi informację o tym, co zrobił dobrze, co wymaga poprawienia lub dodatkowej pracy ze strony ucznia;
 - 2) wskazać uczniowi, jak powinien się dalej uczyć.
12. Na miesiąc przed rocznym/śródrocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej nauczyciel zobowiązany jest poinformować ucznia i jego rodziców/opiekunów prawnych o przewidywanych dla niego rocznych/śródrocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, za pośrednictwem dziennika elektronicznego.

IV. Ogólne wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych rocznych/śródrocznych ocen klasyfikacyjnych

Ocena CELUJĄCA

- **Wiedza** – uczeń opanował wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą. Posiada zasób wiadomości określonych w programie nauczania religii w danej klasie. Ponadto biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami, proponując rozwiązania sytuacji związanych z życiem religijnym. Pogłębia wiadomości, uczestnicząc w zajęciach koła religijnego.
- **Umiejętności** – uczeń wszystkie zadania na lekcjach wykonuje samodzielnie. Pomaga innym w rozwiązywaniu zadań na lekcji i poza nią.
- **Aktywność** – uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcjach. Uczestniczy w konkursach szkolnych, międzyszkolnych. Angażuje się w różne zadania na lekcjach, np. czytanie lub z własnej inicjatywy czyta, śpiewa na mszach świętych, nabożeństwach okolicznościowych i wykonuje inne zadania w parafii lub na rzecz środowiska lokalnego, np. poprzez działania o charakterze wolontariackim.
- **Pilność i sumienność** – Prace posiadają walor estetyczny i spełniają kryteria określone przez nauczyciela. Wzorcowo prowadzi zeszyt przedmiotowy oraz zeszyt ćwiczeń.

Ocena BARDZO DOBRA

- **Wiedza** – uczeń opanował wszystkie wymagania na ocenę dobrą. Posiada zasób wiadomości określonych w programie nauczania religii w danej klasie.
- **Umiejętności** – uczeń samodzielnie rozwiązuje skomplikowane zadania na lekcjach.
- **Aktywność** – uczeń zgłasza się na lekcjach. Angażuje się w różne zadania na lekcjach.
- **Pilność i sumienność** – uczeń odrabia wszystkie prace domowe. Posiada zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń i podręcznik. Samodzielnie odrabia prace domowe. Prace spełniają kryteria określone przez nauczyciela.

Ocena DOBRA

- **Wiedza** – uczeń opanował wszystkie wymagania na ocenę dostateczną. Bezbłędnie definiuje pojęcia; opowiada o wydarzeniach opisanych w Piśmie Świętym i związanych z rokiem liturgicznym.
- **Umiejętności** – uczeń modli się samodzielnie. Rozwiązuje samodzielnie niezbyt skomplikowane zadania lekcjach. Samodzielnie wykonuje zadania. Pracuje w grupie.
- **Aktywność** – uczeń zgłasza się na lekcjach. Posługuje się poprawną terminologią.
- **Pilność i sumienność** – uczeń odrabia prace domowe samodzielnie. Nie popełnia błędów. Prowadzi zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń i posiada na lekach podręcznik, z którego korzysta. Prace domowe nie zawsze spełniają kryteria określone przez nauczyciela.

Ocena DOSTATECZNA

- **Wiedza** – uczeń opanował wszystkie wymagania na ocenę dopuszczającą. Własnymi słowami tłumaczy pojęcia poznane na lekcji religii. W wypowiedziach pojawiają się błędy wymagające korekty katechety.
- **Umiejętności** – uczeń śpiewa z innymi pieśni i piosenki religijne. Nie ma problemów z zachowaniem się na katechezie. Rozwiązuje samodzielnie proste zadania. Modląc się, popełnia błędy w treści ich formuł.
- **Aktywność** – uczeń zgłasza się na lekcjach, ale w jego wypowiedziach pojawiają się błędy. Podczas lekcji przy wykonywaniu ćwiczeń potrzebuje pomocy katechety.
- **Pilność i sumienność** – uczeń odrabia prace domowe, lecz potrzebuje pomocy innej osoby. Popełnia błędy. Posiada na lekcjach zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń i podręcznik. Zadania na lekach próbuje wykonywać samodzielnie

Ocena DOPUSZCZAJĄCA

- **Wiedza** – uczeń własnymi słowami próbuje tłumaczyć podstawowe pojęcia poznane podczas katechezy.
- **Umiejętności** – uczeń poprawnie wykonuje znak krzyża świętego. Proste zadania rozwiązuje przy pomocy katechety. Odróżnia dobro od zła. Przyjmuje postawę modlitwy. Szanuje symbole religijne. Uczeń nie modli się samodzielnie. Modli się z grupą. Próbuje śpiewać z innymi poznane podczas katechezy pieśni i piosenki religijne. Ma kłopoty z przestrzeganiem określonych na lekcji zasad.
- **Aktywność** – uczeń nie zgłasza się. Czasami odpowiada na pytania zadawane przez katechetę.

- **Pilność i sumienność** – uczeń rzadko odrabia prace domowe. Rzadko posiada na lekcji zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń, podręcznik. Zadania w zeszycie ćwiczeń wykonuje na lekcji przy pomocy katechety.

Ocena NIEDOSTATECZNA

- Uczeń nie opanował wymagań w zakresie oceny dopuszczającej.

V. Szczegółowe wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych ocen bieżących.

KLASA I

Dział w podręczniku	Wymagania podstawowe i szczegółowe zgodne z podstawą programową
<p>Dział I</p> <p>Witam – „Bądź pozdrowiony, Panie!</p>	<p>P: zna różne rodzaje powitań i potrafi je poprawnie zastosować względem różnych osób; PP: zna powitania chrześcijańskie; potrafi wykonać znak krzyża i wyjaśnić, kiedy należy się przeżegnać</p> <p>P: zna słowa chrześcijańskich pozdrowień: „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus”, „Szczęść Boże”; PP: wie, że pozdrowienie chrześcijańskie to forma przyznania się do Jezusa Chrystusa</p> <p>P: wie, co to jest Kościół, kto do niego należy, w jaki sposób jesteśmy włączani do wspólnoty Kościoła PP: wymienia różne osoby należące do Kościoła (według stanu, powołania) i ich zadania w Kościele</p> <p>P: potrafi poprawnie wykonać znak krzyża; wie, czego symbolem jest krzyż PP: potrafi wymienić miejsca, w których znajduje się krzyż; szanuje krzyż.</p> <p>P: wie, że kościół jest domem Pana Boga; potrafi odróżnić kościół od innych budynków PP: wie, że w kościele można się spotkać z Panem Bogiem na modlitwie i w sakramentach świętych; wie, jak należy zachować się w kościele</p> <p>P: wie, co to jest Kościół, kto do niego należy, w jaki sposób jesteśmy włączani do Kościoła; pamięta, że jest ochrzczony PP: opowiada o potrzebie i znaczeniu przyjaźni; wymienia różne osoby należące do Kościoła i ich zadania; docenia i rozumie, że Kościół to przede wszystkim wspólnota</p> <p>P: odróżnia Pismo Święte od innych ksiąg; szanuje księgę Pisma Świętego PP: potrafi powiedzieć, w jaki sposób Bóg porozumiewa się z człowiekiem przez słowa Pisma Świętego; słucha słowa Bożego z uwagą i w godnej postawie</p> <p>P: wie, jak Maryja troszczyła się o swego Syna – Jezusa; poznaje modlitwę <i>Zdrowaś Mario</i>, uczy się jej na pamięć PP: rozumie, co znaczy, że Maryja jest naszą Matką; rozumie treść modlitwy <i>Zdrowaś Mario</i> PP: zna wiadomości z Działu I w zakresie ponadpodstawowym</p>
<p>Dział II</p> <p>Dziękuję i chwałę – chwała na wysokości Bogu</p>	<p>P: wie, że Bóg stworzył świat i człowieka z miłości; potrafi wymienić rzeczy stworzone przez Pana Boga PP: odróżnia Boże stworzenia od tego, co wykonał człowiek; wie, że Bóg pragnie, abyśmy opiekowali się światem i dbali o jego piękno</p> <p>P: wie, że Bóg jest Dawcą i Panem naszego życia; potrafi wymienić bliskie osoby i dziękować za nie Ojcu PP: wie, że życie jest darem i wielkim dobrem od Pana Boga; potrafi dziękować w modlitwie Bogu za ludzi, za życie.</p> <p>P: wie, że Bóg stworzył aniołów, którzy Jemu służą i opiekują się ludźmi; wie, że każdy z nas ma Anioła Stróża, który go strzeże i mu pomaga PP: wie, że anioł to duch, ma rozum, wolną wolę, ale nie ma ciała;</p> <p>P: wie, że w niedzielę jego obowiązkiem jest udział we Mszy Świętej; wie, że w niedzielę nie wykonujemy zbędnych prac PP: umie wskazać, którego dnia Jezus zmartwychwstał; wie, że świętowanie niedzieli to uczenie się kochania Boga i ludzi</p> <p>P: wie, co to jest grzech pierworodny i na czym on polega; potrafi wskazać, przez jaki sakrament grzech pierworodny zostaje zgładzony; PP: wie, że dobro pochodzi od Boga, a zło od szatana (wie, kto jest sprawcą grzechu)</p> <p>P: zna znaczenie wody w ludzkim życiu, w naturze; umie wymieniać sposoby używania wody;</p>

	<p>PP: wie, do czego służy woda, omawia sposoby wykorzystania wody święconej P: potrafi powiedzieć, od kiedy jest dzieckiem Bożym; zna imiona swoich rodziców chrzestnych PP: zna nazwę rodziny, do której należy od chrztu świętego; potrafi powtórzyć słowa kapłana wypowiedziane w czasie udzielania sakramentu chrztu świętego P: własnymi słowami opowiada o Zwiastowaniu; wie, jak miał na imię anioł zwiastujący Maryi radosną nowinę PP: potrafi wymienić to, czego możemy nauczyć się od Maryi P: wie, kim był św. Stanisław Kostka; wymienia cechy św. Stanisława Kostki PP: umie uzasadnić, dlaczego św. Stanisław Kostka jest patronem dzieci i młodzieży P: wie, że święci to ludzie, którzy kochają Pana Boga i bliźnich; wyjaśnia pojęcie <i>święty</i>; PP: wie, jak można naśladować świętych; umie na pamięć <i>Akt nadziei</i>; wymienia wybranych świętych P: rozumie potrzebę modlitwy za zmarłych; umie powtórzyć modlitwę za zmarłych i modli się nią za swych bliskich; PP: potrafi wyjaśnić, dlaczego odwiedzamy cmentarz i jakie znaczenie mają krzyż i rzeczy stawiane na grobie;</p>
<p>Dział III</p> <p>Proszę – proście, a otrzymacie</p>	<p>P: umie określić, czym jest modlitwa; potrafi wymienić to, co pomaga w dobrej modlitwie, a co przeszkadza w niej; PP: rozumie, że modlitwa jest spotkaniem z Panem Bogiem, podczas której możemy przepraszać, prosić, dziękować, że Bóg chce, pragnie z nami rozmawiać P: umie określić, czym jest modlitwa; wie, jak należy zachować się podczas modlitwy; potrafi wymienić, co pomaga i co przeszkadza w dobrej modlitwie; PP: rozumie, że modlitwa jest spotkaniem z Bogiem, podczas którego możemy przepraszać, dziękować lub prosić; wzbudza w sobie pragnienie codziennej modlitwy P: wie, że można nazywać Boga Ojcem; wyjaśnia, jak Bóg opiekuje się swoimi dziećmi PP: umie wyjaśnić, w jaki sposób Jezus ukazał nam Boga Ojca; rozumie, że także rodzice i opiekunowie wskazują i prowadzą do Ojca w niebie P: podaje, iż Jezus nauczył nas modlitwy <i>Ojcze nasz</i>; zna modlitwę <i>Ojcze nasz</i> PP: potrafi wymienić prośby zawarte w modlitwie <i>Ojcze nasz</i> i powiązać je z codziennym życiem; wie, kiedy modlimy się sami, a kiedy z innymi P: potrafi wyjaśnić, na kogo oczekujemy w Adwencie; wie, jak nazywa się Msza św. odprawiana ku czci Maryi w Adwencie PP: zna słowa adwentowej prośby: „Przyjdź, Panie Jezu”; umie wymienić postacie adwentowe P: wie, że św. Mikołaj był postacią rzeczywistą; rozumie, czym jest bezinteresowność, dobroć i miłość; PP: zna życie Świętego Mikołaja P: wie, co znaczy, że Maryja jest Niepokalanie Poczęta PP: umie wyjaśnić, dlaczego możemy się zwracać z prośbą do Maryi w różnych sprawach; stara się wyjaśnić, dlaczego nosimy medaliki, odwiedzamy sanktuaria P: zna datę Wigilii; potrafi wymienić zwyczaje związane z Wigilią (opłatek, sianko, pasterka, jasełka) PP: wie, co oznacza Wigilia; potrafi wyjaśnić, na pamiątkę jakiego wydarzenia obchodzimy Wigilię; P: zna miejsce (miejscowość), gdzie narodził się Pan Jezus; potrafi opowiedzieć o okolicznościach narodzin Pana Jezusa PP: wie, jakie jest znaczenie narodzenia Jezusa w ubogiej stajence; umie wyjaśnić, w jakim celu Jezus przyszedł na świat P: zna imiona trzech mędrców; wie, jakie dary zostały złożone Panu Jezusowi PP: potrafi wyjaśnić, co oznacza napis: K + M + B; umie wyjaśnić, jak można innych prowadzić do Jezusa i pomagać im, by dostrzegli w Jezusie Boga i Zbawiciela P: wie, kim jest prorok i jakie ma zadania do spełnienia</p> <p>PP: wie, że Pan Bóg przez proroków zapowiadał przyjście Jezusa; umie wyjaśnić, jaką rolę w życiu Jezusa miał do spełniania Jan Chrzciciel</p>

<p>Dział IV</p> <p>Przepraszam – Panie, zmiłuj się</p>	<p>P: umie opowiedzieć o życiu Jezusa w Nazarecie pod okiem Maryi i Jozefa; potrafi podać przykłady posłuszeństwa dziecka wobec rodziców PP: wymienia, w czym dziecko może być podobne do Jezusa; uczy się posłuszeństwa w życiu codziennym i wie, że w ten sposób wyraża miłość do rodziców i Boga P: opowiada fragment biblijny o chrzcie Jezusa; wymienia Osoby Trójcy Świętej PP: wyjaśnia, dlaczego Jezus przyjął chrzest w Jordanie; wie, jakie znaczenie ma chrzest dla chrześcijanina P: opowiada o uzdrowieniu paralityka; potrafi powiedzieć, co jest potrzebne, aby stał się cud PP: wie, w jaki sposób powinien dbać o czystość duszy; rozumie, jak Jezus dba o ciało i duszę człowieka P: wie, czym jest sumienie; potrafi opowiedzieć o znaczeniu sumienia PP: wie, w jaki sposób należy formować sumienie; kieruje się głosem sumienia w swoim postępowaniu P: wie, że Pan Bóg przebacza tym, którzy żałują i chcą się poprawić; zna Akt żalu PP: wie, że Pan Bóg jest miłosierny; wyjaśnia, czym jest sakrament pokuty P: potrafi powiedzieć, o czym nauczał Jezus, dlaczego to robił i do kogo kierował swoje słowa PP: przytacza wybrane nauki Jezusa.; wyjaśnia, kto dziś przekazuje naukę Jezusa</p>
<p>Dział V</p> <p>Czekam – przyjdź, Panie Jezu</p>	<p>P: wie, jak Jezus przygotowywał się do ważnych wydarzeń PP: rozumie, że czekanie jest potrzebnym procesem; umie wskazać, jak można twórczo trwać w oczekiwaniu P: wie, że Pan Jezus często przebywał w ciszy, na osobności PP: rozumie, że cisza jest potrzebna do nawiązania relacji z Panem Bogiem; wie, jaką wartość ma cisza, kiedy jest konieczna P: wie, że Niedziela Palmowa rozpoczyna Wielki Tydzień; rozumie, co oznacza uroczysty wjazd Jezusa do Jerozolimy PP: potrafi ukazać związek między Niedzielą Palmową a męką Pana Jezusa; publicznie wyznaje wiarę w Jezusa Króla P: wie z ilu stacji składa się nabożeństwo drogi krzyżowej; potrafi nazwać wybrane stacje drogi krzyżowej PP: rozumie znaczenie ofiary Jezusa na krzyżu; jest wdzięczny Jezusowi za Jego poświęcenie się dla ludzi P: wie, że podczas ostatniej wieczerzy Jezus ustanowił sakrament Eucharystii i kapłaństwa; PP: jest świadomy znaczenia daru i ofiarowania; rozumie, że Jezus ofiarował się za nas i pozostał z nami w Eucharystii P: poznaje prawdę wiary, że zmartwychwstanie Jezusa jest największym wydarzeniem zbawczym; poznaje symbol baranka wielkanocnego PP: wie, że Wielkanoc jest najważniejszym świętem w roku; rozumie znaczenie pozdrowienia: „Alleluja” P: wie, czym jest Eucharystia PP: potrafi wyjaśnić, dlaczego Pan Jezus ustanowił Eucharystię; umie wyjaśnić, jakie znaczenie dla człowieka ma Eucharystia P: potrafi wskazać, jak należy przygotować się do uczestnictwa we Mszy św.; PP: wie, że Eucharystia jest ofiarą Chrystusa i Kościoła; wie, że Eucharystia jest sakramentem jedności i miłości zbawczej</p>
<p>Dział VI</p> <p>Czuwam z Maryją i innymi świętymi – zróbcie, co wam powie</p>	<p>P: potrafi powiedzieć, w jakim czasie po swoim zmartwychwstaniu Jezus wstąpił do nieba; zna obietnicę obecności Jezusa wśród ludzi PP: wymienia znaki obecności Jezusa i sposoby spotkań z Nim w domu, szkole i kościele P: wie, że Duch Święty zstąpił na apostołów w Wieczerniku, pięćdziesiąt dni po Wielkanocy; wie, że Duch Święty jest Bogiem PP: rozumie, że Duch Święty jest darem od Jezusa P: rozumie, iż I Komunia święta jest wielkim świętem i szczególnym spotkaniem z Jezusem pod postacią Chleba; PP: omawia sposoby przygotowania się do przyjęcia I Komunii świętej i znaczenie Eucharystii w życiu każdego P: zna najważniejsze wydarzenia z życia Maryi; rozumie, że Maryja jest naszą Matką i Królową Polski PP: wie, w jaki sposób może uczcić Maryję; poznaje <i>Apel Jasnogórski</i> P: poznaje Świętą Rodzinę z Nazaretu; wie, jaką rolę odgrywa miłość w rodzinie PP: potrafi wyjaśnić, w jaki sposób może okazywać miłość rodzicom lub opiekunom; rozumie, że miłość najbliższych jest darem i przykazaniem Bożym</p>

	<p>P: zna postać św. Faustyny – apostołki Bożego Miłosierdzia; rozpoznaje obraz Jezusa Miłosiernego; PP: wyjaśnia, czym jest Boże Miłosierdzie; zna przesłanie obrazu Jezusa Miłosiernego; modli się słowami: „Jezu, ufam Tobie”</p> <p>P: potrafi wskazać, w jaki sposób Pan Bóg kontaktuje się z człowiekiem; wie, jakie było przesłanie Matki Bożej w Fatimie</p> <p>PP: rozumie, czego oczekuje od nas Maryja</p> <p>P: wie, kim jest papież; poznaje najważniejsze fakty z życia bł. Jana Pawła II</p> <p>PP: potrafi wskazać, w jaki sposób realizował nauczanie Jezusa Chrystusa bł. Jan Paweł II</p> <p>P: wie, że małżeństwo jest sakramentem; potrafi wyjaśnić, dlaczego mężczyzna i kobieta zawierają małżeństwo;</p> <p>PP: rozumie, jak wielką pomoc stanowi rodzina w drodze do nieba</p> <p>P: potrafi narysować Serce Jezusa; wie, kiedy odbywają się modlitwy do Serca Jezusowego</p> <p>PP: omawia rysunek Serca Jezusowego, przytacza fragment biblijny o przebicciu Jezusowego boku na krzyżu</p>
--	---

KLASA II

Dział w podręczniku	Wymagania szczegółowe zgodne z podstawą programową
<p>Dział I</p> <p>Słuchamy- Mów, Panie</p>	<p>P: wie czemu służy lekcja religii w szkole, omawia jak słuchać, poznawać Boga, wie, że Jezus obiecał i jest z nami zawsze, wymienia i charakteryzuje osoby, miejsca, rzeczy związane z nauką religii w klasie</p> <p>PP: uczy się dostrzegać, że świat miejscem poznawania Boga; opowiada o sposobach budowania relacji w szkole, klasie; zna na pamięć obietnicę obecności Jezusa wśród nas na zawsze; stara się dostrzegać obecność Boga w swoim życiu i w codzienności</p> <p>P: kojarzy postać Jana Chrzciciela, zna rolę rodziców, nauczycieli, katechetów, księży w przekazywaniu wiary i prowadzeniu do Boga</p> <p>PP: wie, że Jan Chrzciciel może być nauczycielem wiary, pokory, słuchania Jezusa; opowiada perykopę o chrzcie Jezusa w Jordanie; potrafi wyjaśnić, jak może robić dla Boga miejsce w swym życiu, jak na Niego wskazywać</p> <p>P: wie, że Bóg przemawia do ludzi w Piśmie Świętym, wymienia postawy sprzyjające słuchaniu Jego słowa, opisuje czas i miejsce czytania Pisma Świętego</p> <p>PP: wyjaśnia dlaczego Biblia jest świętą, wyjątkową księgą, listem kochającego Boga do ludzi</p> <p>P: opowiada perykopę o chrzcie Jezusa w Jordanie; umie wyjaśnić, na czym polegała wyjątkowość Jana Chrzciciela</p> <p>PP: próbuje naśladować poprzednika Jezusa w posłuszeństwie Bogu i nie szukaniu realizacji tylko własnych pomysłów, potrafi wyjaśnić, dlaczego Bogu należy się zawsze posłuszeństwo; odróżnia posłuszeństwo od naiwnej uległości i wie, komu i kiedy nie można być posłusznym, podaje przykłady z własnego życia, kiedy powinien ustąpić</p> <p>P: wie, co to jest rok liturgiczny i dlaczego go obchodzimy; wymienia najważniejsze okresy roku liturgicznego; potrafi wyjaśnić, dlaczego powinniśmy codziennie się modlić, uczestniczyć we Mszy świętej w niedziele i święta</p> <p>PP: stara się dbać o dobre wykorzystywanie i planowanie czasu pracy i odpoczynku, umie wyrażać wdzięczność Bogu za otrzymane dary, w tym czas swego życia, zwykle i świąteczne dni</p> <p>P: wie, co jest treścią Ewangelii i dlaczego jest to najważniejsza część Biblii</p> <p>PP: zna podstawowe wydarzenia z życia Jezusa; potrafi wyjaśnić, dlaczego słowa i czyny spisane w Ewangeliach są wyrazem Bożej miłości; zna imiona 4 ewangelistów, potrafi poprawnie użyć terminu Ewangelia i Dobra Nowina, wie dlaczego są to synonimy</p> <p>P: zna podstawowe modlitwy pacierzowe; wie, czym jest modlitwa i kiedy należy się modlić</p> <p>PP: wyjaśnia, dlaczego modlimy się przyjętymi formułami albo własnymi słowami, rozumie, dlaczego Jezus też się modlił, mimo że jest Bogiem; jest wdzięczny za tych, którzy uczyli i uczą go modlitwy</p> <p>P: wie, że liturgia słowa i I. Eucharystii to najważniejsze części Mszy Świętej; zna odpowiedzi na wezwania kapłana w liturgii słowa; rozumie dialogi stosowane w liturgii słowa</p> <p>PP: potrafi wyjaśnić, dlaczego liturgia słowa jest dialogiem z Bogiem; potrafi okazać wdzięczność Bogu za to, że do nas mówi</p> <p>P: umie odmawiać różaniec</p> <p>- zna części różańca, rozpoznaje poszczególne tajemnice</p> <p>PP: potrafi podać przykład tajemnic z poszczególnych części; wie, dlaczego różaniec jest modlitwą maryjną i co z tego wynika; opowiada, dlaczego różaniec pomaga w poznawaniu Pana Jezusa i uczy lepiej Go słuchać i rozumieć</p>

<p>Dział 2- Odpowiadamy- oto ja, pošlij mnie</p>	<p>P: wie, że Bóg jest Dawcą i Panem naszego życia, chce dla nas dobra i szczęścia, wyjaśnia, czym jest posłuszeństwo, poddanie Bogu; wie, że przez słowa i uczynki najlepiej odpowiadamy na słowo i wezwanie Boże</p> <p>PP: potrafi opowiedzieć o ewangelicznych dwóch synach; potrafi dziękować w modlitwie Bogu kierowane doń słowo, świadomie wprowadzać w życie usłyszane wezwanie, prośbę</p> <p>P: wie, że Bóg przemawia do nas przez słowo, także przypowieści, umie wyjaśnić, jakie postawy, gesty sprzyjają odpowiadaniu Bogu a jakie przeszkadzają</p> <p>PP: opowiada treść przypowieści o siewcy; stara się wyjaśniać sens przypowieści; umie porównać rodzaj gleby, na który pada ziarno do typu serca, sumienia człowieka; potrafi określić siebie, w jaki sposób zwykle słucha innych; stara się modlitwą i życiem dziękować za to, że Bóg ciągle kieruje do nas swe słowo, nie zrażając się „skalistością” naszego serca</p> <p>P: opowiada o pierwszym nieposłuszeństwie Adama i Ewy, wyjaśnia, czym było nieposłuchanie Boga i jakie skutki przyniosło, wie, co to jest grzech pierworodny i na czym on polega; potrafi wskazać, przez jaki sakrament grzech pierworodny zostaje zgładzony, umie przepraszać Boga i człowieka za swe grzechy, za nieposłuszeństwo</p> <p>PP: wie że swymi słowami i czynami może pełnić wolę Bożą albo się jej sprzeciwiać, uczy się wyjaśniać, dlaczego nie wolno ufać złemu duchowi i jak walczyć z pokusami, zna Akt żalu i poznaje mszalne formuły pokutne z obrzędów wstępnych</p> <p>P: poznaje podstawowe fakty z życia Abrahama, potrafi wyjaśnić dlaczego Abraham może być nauczycielem słuchania Boga, zna Akt wiary</p> <p>PP: nazywa sytuacje w życiu codziennym, które wymagają zaufania Bogu i ludziom, słuchania i odpowiedzi, wie dlaczego Bogu warto zawsze ufać</p> <p>P: Zna podstawowe wydarzenia z historii Mojżesza; - wie jak Bóg nazwał Siebie w rozmowie z Mojżeszem, umie Akt nadziei</p> <p>PP: potrafi wymienić trudne sytuacje w życiu, kiedy szukał wymówek, usprawiedliwień, aby czegoś nie czynić; stara się życiem i modlitwą prośby o pomoc Bożą odpowiadać na wezwanie Boga; rozumie, dlaczego szukanie wymówek jest oznaką tchórzostwa albo braku wiary</p> <p>P: zdaje sobie sprawę, że z różnych stron płyną do niego propozycje, zachęty do dobrego albo pokusy; odróżnia tych, którzy zachęcają do dobra od osób dających łatwe ale nie rozwijające propozycje;</p> <p>PP: zna historię rozmowy Samuela z Bogiem; potrafi wyjaśnić, jakie postawy sprzyjają słyszeniu Boga; stara się przez modlitwę nie tylko zwracać do Boga, ale i słuchać</p> <p>P: wie, co to jest rok liturgiczny; zna sens Adwentu; wymienia symbole adwentowe; wyjaśnia znaczenie rorarki i wieńca adwentowego</p> <p>PP: poznaje modlitwę Anioł Pański; potrafi opowiedzieć scenę zwiastowania, wie, dlaczego dla Boga nie ma nic niemożliwego, umie nazwać trudne sytuacje w życiu, które wymagają specjalnej Bożej interwencji szukania woli Bożej, próby zrozumienia jej</p> <p>P: podaje przykłady sytuacji, rzeczy, za które powinien być Bogu wdzięczny, zna opis Nawiedzenia</p> <p>PP: rozumie sens spotkania Maryi i Elżbiety; wie, na czym polega wyjątkowość Maryi- Niepokalane Poczęcie; poznaje modlitwę „O Maryjo bez grzechu poczęta”, potrafi wymienić, w jaki sposób można okazać wdzięczność Bogu, formułuje krótkie wezwanie modlitwy uwielbienia i dziękczynienia</p> <p>P: wie, kim był Jan Chrzciciel, wymienia jego cechy, zna Akt żalu</p> <p>PP: umie uzasadnić, dlaczego Jan Chrzciciel jest patronem Adwentu, rozumie, że każdy potrzebuje nawrócenia, - potrafi wyjaśnić, dlaczego słuchanie rodziców, wychowawców nauczycieli, księży pomaga w nawróceniu</p> <p>- poznaje treść Spowiedzi powszechnej z obrzędów wstępnych</p> <p>- umie wskazać, miejsca, osoby, postawy sprzyjające usłyszaniu wezwania do nawrócenia</p>
<p>Dział 3 Dziękujemy, dzięki o Panie</p>	<p>P: wie, że święci to ludzie, którzy kochają Pana Boga i bliźnich; zna wydarzenia zapisane w Ewangelii, w których bierze udział św. Józef; umie wyjaśnić, dlaczego Józef jest wzorem słuchania Boga i odpowiedzialności za bliskich; zna Akt wiary i nadziei</p> <p>PP: wymienia sytuacje, które budzą obawy i wie jak w nich zwracać się do Boga, potrafi wyjaśnić dlaczego małżeństwo i rodzina uczą posłuszeństwa, wiary, ofiarnej miłości</p> <p>P: zna opis Narodzenia Jezusa, umie określić, czym przejawia się świętowanie BN w liturgii i w domu; potrafi wymienić to, co tym pomaga</p> <p>PP: rozumie, że BN powinno być spotkaniem z Panem Bogiem opisuje znaczenie Uroczystości i okresu Bożego Narodzenia w roku liturgicznym, potrafi wymienić, w jaki sposób można okazać wdzięczność Jezusowi za Jego wcielenie; umie zaśpiewać wybraną kolędę, wyjaśnia jak przeżyć Wigilię i Boże Narodzenie w kościele i domu- wie że najdoskonalej świętujemy i dziękujemy Bogu przez Eucharystię, zna zwyczaje Bożonarodzeniowe, stara się obdarowywać innych</p> <p>P: zna ewangeliczny opis pokłonu mędrców; umie opowiedzieć jak obchodzimy Uroczystość Trzech Króli; wyjaśnia znaczenie napisu K M B 201</p> <p>PP: potrafi dziękować Bogu w modlitwie za to, że się nam objawił, rozpoznaje i stara się śpiewać kolędę „Mędrcy świata”- rozumie jej treść</p> <p>P: zna ewangeliczny opis ofiarowania Jezusa w świątyni, umie opowiedzieć jak obchodzimy Uroczystość Ofiarowania Pańskiego, wyjaśnia znaczenie gromnicy</p> <p>PP: potrafi dziękować Bogu w modlitwie za to, że się nam objawił, rozumie dosłowne i przenośne znaczenie światła w ludzkim życiu, wie, co możemy zawdzięczać i czego się uczyć od osób starszych</p>

	<p>P: zna ewangeliczne fragmenty opisujące życie Jezusa w Nazarecie, umie opowiedzieć jak możemy naśladować życie Świętej Rodziny</p> <p>PP: wie, że w niedzielnej Eucharystii może dziękować i prosić o potrzebne łaski dla swej rodziny, przyjaciół; formułuje modlitwę prośby i podziękowania za rodzinę, wyjaśnia termin „Życie ukryte”</p> <p>P: zna wybrane ewangeliczne opisy nauczania Jezusa; umie opowiedzieć na czym polegała nowość nauki Chrystusa</p> <p>PP: wyjaśnia znaczenie wszechmocy, wszechwiedzy Jezusa, potrafi dziękować Bogu za otrzymaną pomoc, naukę; wie, że w niedzielnej Eucharystii może dziękować i uczyć się od Jezusa; formułuje modlitwę prośby i podziękowania – jako odpowiedź na usłyszane słowo Boże; posługuje się zwrotami wyrażającymi wdzięczność, prośbę, zaufanie</p> <p>P: zna wybrane ewangeliczne opisy cudów Jezusa; - umie opowiedzieć co to jest cud i kiedy, dlaczego się dzieje</p> <p>PP: wyjaśnia znaczenie wszechmocy Jezusa; potrafi dziękować Bogu za otrzymaną pomoc; wie, że w niedzielnej Eucharystii może dziękować i prosić o potrzebne łaski; - formułuje modlitwę prośby i podziękowania</p> <p>P: zna wybrane ewangeliczne opisy cudów Jezusa, umie opowiedzieć co to jest cud i kiedy, dlaczego się dzieje, wyjaśnia znaczenie wszechmocy Jezusa; zna Akt wiary i miłości</p> <p>PP: umie wyjaśnić, dlaczego możemy się zwracać z prośbą do Jezusa, potrafi dziękować Bogu za otrzymaną pomoc</p> <p>P: zna datę rozpoczęcia Wielkiego Postu, wymienia cechy charakterystyczne tego czasu i wiąże je z nawróceniem i pokutą</p> <p>PP: rozumie, dlaczego każdy potrzebuje nawrócenia, wie, że grzech, zło wymagają Bożej pomocy i przebaczenia, stara się zwracać do ludzi i Boga z prośbą o przebaczenie, potrafi dziękować ludziom i Bogu za przebaczenie</p>
<p>Dział 4- Grzeszymy i powracamy- Przyjmij mnie Ojcze</p>	<p>P: zna i umie opowiadać przypowieść o miłosiernym Ojcu; rozumie, że najważniejszym przymiotem Boga jest miłosierdzie, że Bóg czeka na powrót człowieka</p> <p>PP: potrafi zobaczyć swe słabe strony i złe postępowanie; umie powiedzieć jak naprawiać zło, przeproszać ludzi i Boga, powracać; dziękuje za miłość Bożą</p> <p>P: wie, kiedy, dlaczego i po co Jezus ustanowił sakrament pokuty i pojednania; wymienia 5 warunków sakramentu pokuty i pojednania</p> <p>PP: wyjaśnia w jaki sposób człowiek może otrzymać od Boga przebaczenie; stara się zrozumieć warunki sakramentu pokuty; dziękuje Bogu za możliwość uzyskania odpuszczenia grzechów</p> <p>P: umie określić to czym jest sumienie; zna, wymienia 5 warunków sakramentu pokuty i pojednania; rozumie potrzebę rachunku sumienia; wie, kiedy należy wykonywać rachunek sumienia</p> <p>PP: dziękuje Bogu za możliwość uzyskania odpuszczenia grzechów; uczy się kształtowania swego sumienia; przeprosza w modlitwie za grzechy, przypomniane w trakcie rachunku sumienia; używa świadomie tekstu modlitwy spowiedzi powszechnej</p> <p>P: potrafi wyjaśnić kluczowy dla nawrócenia żal za grzechy, umie wyjaśnić jak przyznać się do błędu przed ludźmi i Bogiem</p> <p>PP: wie, że miłosierny i dobry Bóg czeka na nasze nawrócenie i przemianę życia; wyjaśnia, czym jest sumienie i grzech, rozumie, co znaczy żałować za grzech</p> <p>P: zna historię powołania Mateusza; wie, że nawrócenie oznacza zmianę życia na lepsze; potrafi sformułować swoje postanowienie poprawy</p> <p>PP: wyjaśnia nauczanie Jezusa o nawróceniu i przebaczeniu, umie określić, co sprzyja postanowieniu poprawy i zmianie życia</p> <p>P: wymienia 5 warunków sakramentu pokuty; wyjaśnia, na czym polega szczerze wyznanie grzechów; rozumie, że spowiedź jest radosnym spotkaniem z Miłosiernym Jezusem; wie, że przebaczenie grzechów jest skutkiem ofiary Jezusa, Jego męki, śmierci i zmartwychwstania</p> <p>PP: potrafi wyjaśnić, dlaczego spowiedź odbywa się z pośrednictwem księdza; uczy się zapamiętywać formułę spowiedzi</p> <p>P: zna warunki sakramentu pokuty i pojednania; wyjaśnia jak można wynagradzać za zło i dlaczego jest to konieczne</p> <p>PP: wie, że przebaczenie jest darem Bożym, który ma źródło w tajemnicy Paschy Jezusa; podaje ewangeliczne przykłady zadośćuczynienia; potrafi powiązać ze sobą pojęcia: sumienie, grzech, nawrócenie, pokuta, pojednanie, zadośćuczynienie, Miłosierdzie Boże</p> <p>P: zna podstawowe wiadomości o Wielkim Poście- długość, cel, symbole, miejsce w roku liturgicznym; umie wyjaśnić związek tego okresu z męką i śmiercią Jezusa; wymienia nazwy nabożeństw wielkopostnych</p> <p>PP: bierze udział w nabożeństwach pasyjnych, zwłaszcza drodze krzyżowej; potrafi opowiedzieć, jakie słowa słyszymy w trakcie obrzędu posypania popiołem i co to oznacza, stara się zrobić postanowienie wielkopostne, pracować nad swymi słabościami</p> <p>P: wie, że trzeba pracować nad sobą; wymienia 7 grzechów głównych i najważniejsze dobre uczynki; rozumie czym jest modlitwa „post, jałmużna</p> <p>PP: umie wyjaśnić dlaczego najlepszym lekarstwem na grzech są dobre czyny; potrafi określić związek między męką Jezusa a nawróceniem człowieka: uczy się ofiarności, wyrzeczenia- potrafi</p>

	<p>podać przykłady możliwych dla dziecka umartwień P: umie opowiedzieć o cierpieniu i śmierci Jezusa; wie, na czym polega i co wyraża nabożeństwo Drogi Krzyżowej PP: zna modlitwę „Któryś za nas cierpiał rany”; wymienia kilka stacji drogi krzyżowej; umie opowiedzieć, co jest treścią tego nabożeństwa; bierze udział w drodze krzyżowej</p>
<p>Dział 5- Otrzymujemy Boże dary</p>	<p>P: wie, czym jest Wielki Tydzień; wyjaśnia znaczenie Triduum Paschalnego w roku liturgicznym, potrafi opowiedzieć, jakie najważniejsze wydarzenia zbawcze wtedy przeżywamy i wspominamy oraz wyjaśnić, dlaczego mają one centralne znaczenie PP: wyjaśnia terminy: Niedziela Palmowa, Triduum Paschalne, Wielki Czwartek, Piątek i Sobota, pascha, Apostołowie, faryzeusze, Piłat, testament, Nowe Przykazanie Miłości, adoracja; opowiada jak pobożnie przeżywać ten czas roku liturgicznego P: wie, dlaczego Wielkanoc jest najważniejszym dniem roku liturgicznego - umie świętować zmartwychwstanie Jezusa i spotkania ze zmartwychwstałym; potrafi wyjaśnić religijne znaczenie niedzieli i opowiedzieć jak powinno się spędzać ten dzień PP: wie, że Eucharystia jest uobecnieniem męki, śmierci i zmartwychwstania Jezusa; potrafi opowiedzieć wybrany fragment Ewangelii o zmartwychwstaniu Jezusa, objaśnia terminy Wielkanoc, Paschał, Alleluja, niedziela- dzień pański i związki między nimi P: wie, że Eucharystia jest ofiarą i znakiem Zmartwychwstałego Jezusa; potrafi powiedzieć, czym jest okres wielkanocny i jak go świętujemy; wskazuje związek niedzieli z Wielkanocą PP: rozumie i opisuje potrzebę wiary dla zrozumienia słów i czynów Jezusa wyjaśniających tajemnicę Eucharystii; umie opowiedzieć Ewangelie o drodze i spotkaniu uczniów z Jezusem w Emaus P: wie, że podczas ostatniej wieczerzy Jezus ustanowił sakrament Eucharystii i kapłaństwa; wyjaśnia znaczenie chleba w ludzkim życiu; poznaje nauczanie Jezusa o chlebie, które odsłania moc Boga i zapowiada nowy Pokarm na życie wieczne; opowiada, czym jest Eucharystia, jej znaczenie, związek z Ofiarą Jezusa PP: jest świadomy znaczenia daru i ofiarowania; rozumie, że Jezus ofiarował się za nas i pozostał z nami w Eucharystii, daje nam Siebie, zaprasza na ucztę, uczy się wyjaśniać słowa: Tajemnica wiary, konsekracja, potrafi wskazać na niezbędność wiary w obecność Jezusa i Jego działanie w Najświętszym Sakramencie; kształtuje w sobie postawy eucharystyczne, zwłaszcza ofiarowania siebie i jednoczenia się z Jezusem P: wyjaśnia prawdę wiary, że zmartwychwstanie Jezusa jest największym wydarzeniem zbawczym; wie, że Eucharystia Ucztą Jezusa, poznaje symbol baranka wielkanocnego, wie co znaczy „Alleluja” PP: uczy się wyjaśnić dlaczego Msza Święta jest Ucztą, Ofiarą, Bezkrwawą Golgotą, znakiem jedności i miłości, znakiem zmartwychwstałego Pana, zna podstawowe prawdy na temat Eucharystii i stara się pielęgnować tęsknotę za przyjmowaniem Pana Jezusa w Komunii Świętej, wie, co oznacza moment Komunii św., wie jak ją przyjmować i jak się do niej przygotowywać; wyjaśnia znaczenie postawy kłęczącej albo stojącej w trakcie przyjmowania Komunii P: wie, czym są sakramenty, wymienia je PP: wie, jakie są podstawowe skutki przyjmowania sakramentów; - stara się wskazać i wyjaśniać symbole poszczególnych sakramentów P: umie wyjaśnić podstawowe znaczenie sakramentu chrztu i bierzmowania; opowiada kto i kiedy może przyjąć te sakramenty; uczy się wymieniać ich najważniejsze skutki PP zna podstawowe znaki liturgiczne towarzyszące udzielaniu tych sakramentów; potrafi wskazać skutki przyjęcia sakramentu chrztu i bierzmowania; formułuje modlitwę dziękczynienia za otrzymanie chrztu i uczy się prosić o rozwój swej wiary oraz dobre przygotowanie do przyjęcia kolejnych sakramentów, wyjaśnia terminy: nowe życie, dziecięctwo Boże, grzech pierworodny, chrzcielnica, paschał, sakrament chrztu i bierzmowania P: umie wyjaśnić podstawowe znaczenie sakramentu pokuty i pojednania oraz namaszczenia chorych; opowiada kto i kiedy może przyjąć te sakramenty; zna podstawowe znaki liturgiczne towarzyszące udzielaniu tych sakramentów PP: potrafi wskazać skutki przyjęcia sakramentu pokuty i pojednania oraz namaszczenia chorych; formułuje modlitwę prośby o dobre przygotowanie do przyjęcia sakramentu pokuty; stara się często i systematycznie wykonywać rachunek sumienia P: - umie wyjaśnić podstawowe znaczenie sakramentu małżeństwa i kapłaństwa; opowiada kto, kiedy i w jakim celu może przyjąć te sakramenty; zna podstawowe znaki liturgiczne towarzyszące udzielaniu tych sakramentów PP: potrafi wskazać skutki przyjęcia sakramentu małżeństwa i kapłaństwa; formułuje modlitwę prośby w intencji małżeństw, zwłaszcza swej rodziny oraz za księży; uczy się patrzeć na życie w perspektywie powołania, daru Bożego</p>
<p>Dział 6- Dzielimy się jak Ty, Panie</p>	<p>P: zna biblijny opis ostatniego spotkania Jezusa z Apostołami i nakaz misyjny; potrafi powtórzyć ostatnią prośbę, polecenie Jezusa, wie, kiedy Jezus powrócił do Nieba i jak obchodzimy pamiątkę tego wydarzenia PP: umie wskazać sposoby obecności Jezusa na ziemi; wymienia „Rzeczy ostateczne człowieka”, stara się zastanawiać jak wypełnia testament Jezusa i myśli o sensie swego postępowania; wyjaśnia, co należy czynić, aby stać się prawdziwym przyjacielem Jezusa</p>

	<p>P: wie, kim jest Duch Święty i co przynosi człowiekowi; poznaje sens Uroczystości Zesłania Ducha Świętego, dowiaduje się, dlaczego jest to tak ważna, druga po Wielkanocy uroczystość</p> <p>PP: zapoznaje się z biblijnym opisem zesłania Ducha Świętego, jako Daru Jezusa dla uczniów i początku działania Kościoła; potrafi wyjaśnić jak Duch Święty pomaga nam trwać w przyjaźni z Jezusem; uczy się modlitwy do Ducha Świętego</p> <p>P: rozumie, dlaczego warto modlić się za wstawiennictwem Maryi; poznaje Litanię loretańską i znaczenie nabożeństwa majowego</p> <p>PP: zwraca się w modlitwie o pomoc Matki Bożej w różnych sytuacjach życia; wyjaśnia, dlaczego poznawanie Maryi, modlitwa za jej przyczyną pomaga stawać się przyjacielem Jezusa, kimś bliskim Jemu; uczy się modlitwy „Apelem jasnogórskim”</p> <p>P: poznaje znaczenie Uroczystości Bożego Ciała jako znaku obecności i dzielenia się z ludźmi życiem przez zmartwychwstałego Pana; wie, że Eucharystia jest znakiem miłości Jezusa i dziękuje za nią Bogu</p> <p>PP: omawia centralne miejsce Eucharystii w życiu chrześcijanina i Kościoła; potrafi wskazać sposoby oddawania czci i uwielbienia Najświętszemu Sakramentowi; uczy się modlitwy „Niechaj będzie pochwalony..”</p> <p>P: poznaje wezwanie Litanii do Najświętszego Serca Pana Jezusa i sposób uczestniczenia w nabożeństwie czerwcowym; uczy się adorować Najświętszy Sakrament</p> <p>PP: potrafi wymienić kilka cech serca Jezusa i wskazać jak stawać się do Niego podobnym; umie wyjaśnić, dlaczego uczeń i przyjaciel Jezusa powinien dzielić się swą wiarą z innymi i wykonywać czyny miłosierdzia</p> <p>P: wie, że Jezus przyszedł do ludzi, aby dzielić się z nimi trudami codziennego życia i posiadanym życiem; potrafi wskazać, co sprzyja rozwojowi przyjaźni z Jezusem; umie wyjaśnić znaczenie niedzielnej Eucharystii, jako znaku dzielenia się przez Boga nowym życiem, miłością, jednością i pokojem</p> <p>PP: zaznajamia się z Uczynkami miłosierdzia co do duszy i ciała jako wyrazem i owocem życia wiarą; modli się o dobre przeżycie wakacji; stara się o wierność Bogu przez codzienną modlitwę i niedzielną Eucharystię</p>
--	---

KLASA III

DZIAŁ	WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE ZGODNE Z PODSTAWĄ PROGRAMOWĄ.
	UCZEŃ:
DZIAŁ I: MODLIMY SIĘ	<p>P: Wie, czemu służy lekcja religii w szkole. Omawia, jak słuchać i poznawać Boga. Wie, że Jezus pozostawił nam siebie, obiecał to i jest z nami zawsze. Wymienia i charakteryzuje osoby, miejsca, rzeczy związane z nauką religii w szkole. Wyjaśnia sens rozpoczynania wielu czynności znakiem krzyża.</p> <p>PP: Uczy się dostrzegać, że świat jest miejscem poznawania Boga i doświadczania Jego pomocy. Określa, jakie relacje wiążą go z bliskimi, z koleżankami i kolegami w szkole, klasie, z nauczycielami. Zna opis rozmnożenia chleba i kojarzy, że jest to zapowiedź jeszcze innego Pokarmu, który chce przyjąć, do czego się przygotowuje, który oznacza obecność Jezusa wśród nas zawsze. Stara się dostrzegać obecność Boga w swoim życiu i w codzienności. Zna modlitwę przed nauką.</p> <p>P: Kojarzy, jakie jest znaczenie miejsc modlitwy, świątyni, krzyża. Wskazuje najważniejsze miejsca w świątyni i nazywa je. Wyjaśnia, czym jest kościół – budowla. Poprzez modlitwę wyraża wdzięczność za obecność Jezusa w tabernakulum.</p> <p>PP: Wyjaśnia, że od chwili chrztu jesteśmy świątynią Ducha Świętego i wie, jak chronić tę świątynię. Potrafi wyjaśnić, w jaki sposób czyni dla Boga miejsce w swoim życiu, jak może na Niego wskazywać. Kojarzy ewangeliczny opis odnalezienia Jezusa w świątyni.</p> <p>P: Opowiada, jak budować relacje z ludźmi i z Bogiem. Wyjaśnia, czym jest modlitwa, że powinniśmy modlić się rano i wieczorem. Wymienia inne okoliczności sprzyjające modlitwie. Poznaje podstawowe modlitwy pacierzowe. Rozumie, dlaczego modlitwa jest przygotowaniem do spotkania z Jezusem w Eucharystii.</p> <p>P: Opowiada, jak budować relacje z ludźmi i z Bogiem. Wyjaśnia, czym jest modlitwa, że powinniśmy modlić się rano i wieczorem. Wymienia inne okoliczności sprzyjające modlitwie. Poznaje podstawowe modlitwy pacierzowe. Rozumie, dlaczego modlitwa jest przygotowaniem do spotkania z Jezusem w Eucharystii.</p> <p>PP: Wskazuje biblijne fragmenty zawierające niektóre modlitwy pacierzowe. Wyjaśnia, czego uczy <i>Wyznanie wiary</i>.</p>

	<p>P: Odróżnia modlitwę od innych wypowiedzi i działań ludzkich. Umie wyjaśnić znaczenie obietnicy Jezusa: „Gdzie dwaj albo trzej gromadzą się w Imię moje...”.</p> <p>Potrafi podać przykład modlitwy indywidualnej i wspólnotowej.</p> <p>PP: Próbuje określić, dlaczego ważna jest modlitwa indywidualna, a dlaczego wspólna. Umie wymienić, wskazać, typy modlitwy podczas Mszy Świętej. Stara się dziękować Bogu za Jego dobrodziejstwa w codziennym życiu i za Jego obecność w sakramentach świętych, zwłaszcza w Eucharystii.</p> <p>P: Opowiada, że Jezus i Maryja są wzorem modlitwy, umie to wyjaśnić. Potrafi wskazać przykłady modlitwy z Biblii. Formuluje własne modlitwy prośby, dziękczynienia, prześlągania i uwielbienia. Wskazuje sytuacje, w których się modli. Potrafi wyjaśnić niektóre prośby Modlitwy Pańskiej.</p> <p>PP: Kojarzy, czym są psalmy biblijne. Wymienia innych niż Jezus i Maryja ludzi opisanych w Piśmie Świętych, od których możemy uczyć się modlitwy.</p> <p>P: Umie odmawiać różaniec, zna części różańca, rozpoznaje poszczególne tajemnice. Wyjaśnia, że jest to modlitwa osadzona w Ewangelii.</p> <p>PP: Potrafi podać przykładowe tajemnice poszczególnych części różańca. Wie, dlaczego różaniec jest modlitwą maryjną i co z tego wynika. Opowiada, dlaczego różaniec pomaga w poznawaniu Pana Jezusa i uczy lepiej Go słuchać i rozumieć. Potrafi przytoczyć treść przynajmniej jednego objawienia maryjnego.</p>
<p>DZIAŁ II: WYPEŁNIAMY PRZYKAZANIA</p>	<p>P: Potrafi powiedzieć, jaki jest sens drogowskazów, zasad w życiu. Zna <i>Przykazanie miłości</i>. Potrafi podać przykład, jak wypełniać <i>Przykazanie miłości</i> wobec Boga i ludzi. Wyjaśnia, dlaczego jest ono najważniejsze.</p> <p>PP: Wyjaśnia, dlaczego Boga należy miłować ponad wszystko. Opisuje związek miłości bliźniego z miłowaniem Boga. Wie, dlaczego powinniśmy kochać bliźniego, każdego człowieka i co to znaczy.</p> <p>P: Zna <i>Przykazanie miłości</i>. Wyjaśnia, jak okazywać miłość bliźnim. Wymienia sposoby czynienia dobra w rodzinie, klasie, w gronie kolegów.</p> <p>PP: Potrafi wyjaśnić, na czym polega Nowe przykazanie miłości, łączy je z biblijnym opisem Ostatniej Wieczerzy. Potrafi podać przykłady życia według Ewangelii.</p> <p>Wyjaśnia, co znaczy naśladowanie Jezusa.</p> <p>P: Umie wyjaśnić, dlaczego <i>Dekalog</i> jest wyrazem troskliwej miłości Boga wobec ludzi, do czego prowadzi zachowywanie przykazań. Stara się zapamiętać treść przykazań, wymienia je.</p> <p>PP: Potrafi podać okoliczności, w jakich ludzie otrzymali <i>Dekalog</i>.</p> <p>P: Wyjaśnia, że Bóg jest Dawcą i Panem naszego życia, chce dla nas dobra i szczęścia. Wyjaśnia, czym jest posłuszeństwo, poddanie się Bogu, co znaczy wierzyć i czcić Boga, jakie postawy się temu sprzeciwiają.</p> <p>PP: Potrafi opowiedzieć, jak wyznawać wiarę w jedyne Boga, co jest wyrazem oddawania Mu czci.</p> <p>P: Mówi, kiedy można wymawiać Imię Boga, jak i dlaczego szanować Jego świętość, jakie postawy to wyrażają, a jakie się temu sprzeciwiają.</p> <p>PP: Opowiada o objawieniu się Boga Mojżeszowi, wyjaśnia związek między drugim przykazaniem a wyznaniem wiary.</p> <p>P: Opowiada o powszechnym powołaniu do świętości. Stara się wyjaśnić pojęcia: grzech, zbawienie, niebo, piekło, czyściec, świętych obcowanie, odróżnia dni: 1 od 2 listopada, modli się za zmarłych.</p> <p>PP: Wymienia, że swoimi słowami i czynami może pełnić wolę Bożą albo się jej sprzeciwiać. Pragnie świętości i upodobnienia się do Boga. Kojarzy słowa modlitw o rzeczach ostatecznych człowieka. Potrafi wyjaśnić, że karmienie się słowem Bożym i Eucharystią pomaga w drodze do Boga.</p> <p>P: Poznaje znaczenie trzeciego przykazania. Potrafi wyjaśnić, dlaczego niedziela jest dniem świętym dla chrześcijan. Wymienia najważniejsze święta i uroczystości.</p> <p>Wskazuje elementy chrześcijańskiego świętowania niedzieli.</p> <p>PP: Nazywa sytuacje w życiu codziennym, które przeszkadzają w świętowaniu niedzieli. Umie w inter-necie znaleźć stronę swojej parafii, a na niej informacje o działalności parafii.</p> <p>P: Zna podstawowe symbole Adwentu, znaczenie tego okresu – czasu oczekiwania na przyjście Jezusa. Zdaje sobie sprawę z tego, że w tym roku szczególnie czeka i przygotowuje się na spotkanie z Jezusem w Eucharystii. Uczy się modlitwy Anioł Pański i umie wyjaśnić jej treść.</p> <p>PP: Potrafi wymienić sposoby przygotowywania się na spotkanie z Jezusem i zna trzy wymiary Adwentu. Wyjaśnia symbolikę rorat. Opowiada o biblijnych postaciach – przewodnikach w tym czasie, zwłaszcza o Matce Bożej i Janie Chrzcicielu. Opisuje scenę zwiastowania. Stara się życiem i modlitwą ukazywać Bogu swoją miłość, wiarę, oczekiwanie. Zna pieśni adwentowe.</p>

	<p>P: Zna czwarte przykazanie i rozumie jego treść odnośnie swojego życia. Wyjaśnia, jak naśladować Świętą Rodzinę. Modli się za swoją rodzinę.</p> <p>PP: Układa własną modlitwę za rodzinę i opiekunów. Wyjaśnia, dlaczego powinniśmy miłować wszystkich i okazywać innym szacunek, zwłaszcza tym, którzy się o nas troszczą. Wie, dlaczego dla Boga nie ma nic niemożliwego. Umie nazwać trudne sytuacje w życiu, które wymagają specjalnej Bożej interwencji, szukania woli Bożej i jej zrozumienie. Opowiada o św. Józefie i wyjaśnia, czym może być patronem, dlaczego możemy uczyć się od niego wiary, modlitwy, słuchania, miłości i wytrwałości.</p> <p>P: Zna piąte przykazanie i rozumie jego treść odnośnie swojego życia. Wyjaśnia, jak dbać o życie i zdrowie swoje oraz innych. Dziękuje w modlitwie za dar życia i zdrowia.</p> <p>PP: Umie uzasadnić, dlaczego życie jest podstawową wartością, darem Bożym i nie wolno go nikomu odbierać. Wymienia różne sposoby dbania o życie, zdrowie, przyrodę. Umie wskazać miejsca, osoby, postawy, sytuacje sprzyjające zachowywaniu piątego przykazania.</p> <p>P: Zna szóste i dziewiąte przykazanie. Rozumie ich treść odnośnie swojego życia. Wyjaśnia, jak dbać o rodzinę, o swoich bliskich. Dziękuje w modlitwie za dar rodziny. Wie, czym jest sakrament małżeństwa, rozumie sens jego przyjmowania. Zna wartość wstydlivości i skromności, kształtuje w sobie te cnoty.</p> <p>PP: Wymienia sytuacje, które sprzyjają umocnieniu rodziny i małżeństwa i wie, że niektórzy za mało troszczą się o szczęście swoich rodzin, co jest przyczyną nieszczęść, cierpień. Potrafi wyjaśnić, dlaczego małżeństwo i rodzina uczą posłuszeństwa, wiary, ofiarnej miłości. Modli się o umiejętność właściwego traktowania swojego ciała, wypowiedzenia się z szacunkiem o sprawach związanych z płciowością. Opowiada o cudzie Jezusa w Kanie Galilejskiej i potrafi powiązać tamte wydarzenia z właściwym rozumieniem szóstego i dziewiątego przykazania.</p> <p>P: Zna siódme i dziesiąte przykazanie i rozumie ich treść, odnośnie swojego życia. Wyjaśnia, jak traktować rzeczy własne, cudze i wspólne. Uzasadnia szacunek do wartości doczesnych. Rozumie sens uczciwości, pracowitości, oszczędności, dobroczynności, kształtuje w sobie te cnoty.</p> <p>PP: Rozumie sens przykazań – siódmego i dziesiątego. Potrafi wymienić, w jaki sposób można okazywać wdzięczność Bogu za dary, jakimi nas obdarza, także te materialne. Opowiada o znaczeniu i powołaniu do pracy, nauki, pomocy innym, walki z zazdrością, chciwością, ocenianiem innych. Potrafi podać przykłady dbałości o rzeczy swoje, wspólne, cudze</p> <p>P: Zna ósme przykazanie Boże, rozumie je i wyjaśnia, na czym polega prawdomówność, uczciwość, co znaczy fałszywe świadectwo i jaką wartość ma prawda – że jest fundamentem ludzkich relacji. Wymienia sytuacje, zachowania, w których wypełniamy ósme przykazanie i sytuacje, które je łamią.</p> <p>PP: Kojarzy fragmenty biblijne mówiące o tym, że Jezus jest Prawdą i że prawda wyzwala. Stara się to wyjaśnić, opowiada o związku prawdy z zaufaniem, uczciwością, dobrym imieniem, o wartości ludzkiego daru mowy, porozumiewania się, budowania relacji.</p> <p>P: Zna <i>Przykazania kościelne</i>, rozumie, że ich wypełnianie jest wyrazem wiary, miłości Boga i posłuszeństwa Kościołowi, pomaga kształtować cnoty, ofiarność, wytrwałość i systematycznie korzystać z sakramentów świętych. Wyjaśnia oraz kojarzy terminy: modlitwa, post jałmużna, wyrzeczenie, wstrzemięźliwość.</p> <p>PP: Opowiada o Kościele hierarchicznym, wyjaśnia, że władza w Kościele oznacza służbę wspólnocie. Samodzielnie opowiada o znaczeniu tych przykazań z użyciem terminów: wyrzeczenie, poświęcenie, świadectwo wiary i miłości, wierność, systematyczność, sakramenty święte.</p>
<p>DZIAŁ III: WITAMY I PRZEPRASZAM Y PANA JEZUSA</p>	<p>P: Zna obrzędy wstępne Mszy Świętej, pozdrowienie Najświętszego Sakramentu, gesty liturgiczne towarzyszące obrzędowi wstępnemu. Odpowiada na wezwania kapłana. Uczy się treści Spowiedzi powszechnej. Wyjaśnia, co znaczy bycie ochrzczonym, do czego zobowiązuje.</p> <p>PP: Potrafi dziękować Bogu w modlitwie za to, że nas zaprasza na spotkanie ze sobą. Wymienia samodzielnie poszczególne części obrzędów wstępnych, przyporządkowuje im odpowiednie gesty i postawy, wyjaśnia ich znaczenie, zna wszystkie odpowiedzi na wezwania kapłana w stałych częściach Mszy Świętej.</p> <p>P: Zna ewangeliczne fragmenty opisujące kuszenie Jezusa. Odróżnia pokusę od grzechu. Rozumie wezwanie <i>Modlitwy Pańskiej</i>. Modli się, by nie ulegać pokusom, zna pojęcia grzechu i łaski uświęcającej. Wyjaśnia, dlaczego za grzech trzeba przepraszać, pokutować, wyznać go i żałować w sakramencie pokuty. Tłumaczy, co pomaga nie ulegać pokusom.</p> <p>PP: Samodzielnie tłumaczy znaczenie prośb <i>Modlitwy Pańskiej</i>. Wymienia pokusy, jakie nawiedziły Jezusa i umie je wytłumaczyć. Wymienia, jakie skutki przynosi grzech ciężki.</p> <p>P: Podaje określenia: sumienia, grzechu, Bożej łaski, <i>Warunki sakramentu pokuty i pojednania</i>. Rozumie znaczenie aktu pokuty na początku Mszy Świętej, różnice między spowiedzią powszechną a sakramentalną. Opowiada, jak przygotować się do udziału we Mszy Świętej. Uczy się wykonywać</p>

	<p>rachunek sumienia. Wie, kiedy go czynić. Przeprasza za popełnione grzechy Boga i ludzi. PP: Wyjaśnia znaczenie poszczególnych warunków sakramentu pokuty w kontekście przypowieści o synu marnotrawnym. Wymienia elementy obrzędów wstępnych dotyczące aktu pokuty. Samodzielnie podaje przykłady pytań do rachunku sumienia.</p> <p>P: Zna warunki sakramentu pokuty. Wie, że ten sakrament jest spotkaniem z kochającym Bogiem. Kojarzy formułę i okoliczności ustanowienia sakramentu, przygotowuje się do korzystania z niego. Dziękuje Bogu za dar przebaczenia i zbawienia. Rozumie, że spowiedź owocuje radością i pokojem serca, ponieważ jest spotkaniem z miłosiernym, przebaczącym Jezusem, że przebaczenie grzechów jest skutkiem ofiary Jezusa, Jego męki, śmierci i zmartwychwstania. PP: Wyjaśnia znaczenie spowiedzi sakramentalnej. Potrafi własnymi słowami dziękować Bogu za otrzymaną pomoc i przebaczenie. Podaje przykłady świętych, postaci biblijnych, które zaufały Bogu i prosiły o przebaczenie.</p> <p>P: Zna formułę spowiedzi i znaczenie spowiedzi sakramentalnej. Wyjaśnia, w jaki sposób człowiek może otrzymać od Boga przebaczenie. Stara się zrozumieć warunki sakramentu pokuty. Dziękuje Bogu za możliwość uzyskania odpuszczenia grzechów. PP: Umie wyjaśnić, dlaczego warto korzystać ze spowiedzi sakramentalnej. Potrafi opowiedzieć wybrany fragment Ewangelii dotyczący Jezusowego przebaczenia. Modli się o dobre przeżycie sakramentu pokuty.</p> <p>P: Zna datę rozpoczęcia Wielkiego Postu. Wymienia cechy charakterystyczne tego czasu i wiąże je z nawróceniem i pokutą. Rozumie związek Wielkiego Postu z przyjętym sakramentem chrztu i potrzebą nawrócenia – powtórnych narodzin. Kojarzy, czym są nabożeństwa wielkopostne, najważniejsze dobre uczynki. Wyjaśnia nauczanie Jezusa o nawróceniu i przebaczeniu. Umie określić, co sprzyja postanowieniu poprawy i zmianie życia. PP: Rozumie, dlaczego każdy potrzebuje nawrócenia, że grzech, zło wymagają Bożej pomocy i przebaczenia. Stara się zwracać do ludzi i Boga z prośbą o przebaczenie. Potrafi dziękować ludziom i Bogu za przebaczenie. Zna pieśni: <i>Tak Bóg umiłował świat, Com przyrzekł Bogu przy chrzcie raz</i>. Bierze udział w nabożeństwach pasyjnych, zwłaszcza w <i>Drodze krzyżowej</i>. Potrafi opowiedzieć, jakie słowa słyszymy w trakcie obrzędu posypania głów popiołem i co to oznacza. Stara się zrobić postanowienie wielkopostne, pracować nad swoimi słabościami. Zna modlitwę <i>Któryś za nas cierpiał rany</i>.</p> <p>P: Zna przypowieść o miłosiernym Ojcu i umie ją opowiadać. Rozumie, że najważniejszym przymiotem Boga jest miłosierdzie. Oddaje Bogu chwałę za dar przebaczenia i Eucharystii. Umie hymn <i>Chwała na wysokości Boga</i>. Wie, że po spowiedzi należy podziękować Bogu za dar przebaczenia. PP: Potrafi wymienić kilka modlitw uwielbienia. Dziękuje za miłość Bożą i chwali Boga w modlitwie wspólnotowej i indywidualnej. Opowiada, dlaczego Msza Święta jest zarazem uwielbieniem Boga.</p>
<p>DZIAŁ V: UCZESTNICZY MY W OFIAROWANIU I PRZEISTOCZE NIU</p>	<p>P: Wie, że w czasie Mszy Świętej wielbimy Boga, oddajemy Mu chwałę. Zna hymn <i>Chwała na wysokości Boga</i> oraz <i>Święty, święty, święty</i>. Wie, że Chrystus jest naszym Królem. Umie opowiedzieć, jak obchodzimy Niedzielę Palmową i jakie wydarzenia biblijne wtedy wspominamy. PP: Potrafi ułożyć własną modlitwę uwielbienia Boga. Zna pieśń <i>Króluj nam Chryste</i>, Jesteś Królem. Wymienia kilka innych pieśni uwielbienia. Samodzielnie wyjaśnia, dlaczego Jezus jest naszym Królem.</p> <p>P: Wyjaśnia prawdę wiary, że Chrystus umarł i zmartwychwstał dla naszego zbawienia. Opowiada o niesprawiedliwym sądzie i wyroku. Wie, że Jezus umarł za każdego człowieka. Rozumie, że nas odkupił. Potrafi opowiedzieć o znaczeniu Wielkiego Postu, wyjaśnia, czym jest Środa Popielcowa. Kojarzy, czym są nabożeństwa wielkopostne, stara się w nich uczestniczyć. Zna modlitwę <i>Któryś za nas cierpiał rany</i>. Umie przepraszać ludzi i Boga za swoje zaniedbania i grzechy. PP: Wyjaśnia, dlaczego Msza Święta jest Ofiarą, bezkrwawą Golgotą. Zna podstawowe fakty dotyczące męki i śmierci Jezusa. Wie, jak można zadośćuczynić za swoje grzechy.</p> <p>P: Opowiada, dlaczego często chcemy spotykać się z bliskimi przy wspólnym stole. Zna opis Ostatniej Wieczerzy i ustanowienia sakramentów Eucharystii i kapłaństwa. Pamięta słowa konsekracji i wie, co one oznaczają. Rozumie, dlaczego Mszę Świętą nazywamy pamiętką Ostatniej Wieczerzy, a Kościół Wieczerzy. PP: Opowiada, czym jest pascha żydowska i co upamiętnia. Umie wyjaśnić związek paschy z Ostatnią Wieczerzą oraz Ostatniej Wieczerzy z Mszą Świętą. Zna pieśni: <i>Zbliżam się w pokorze</i> oraz <i>Pan wieczerzik przygotował</i>.</p>

	<p>P: Umie wyjaśnić, dlaczego Msza święta jest ofiarą Jezusa i naszą. Wymienia, co może ofiarować Bogu, dołącza się do Ofiary Jezusa ze swoimi osobistymi intencjami. Rozumie, dlaczego miłość potwierdza się przez służbę i ofiarę. Zna odpowiedź: „Niech Pan przyjmie ofiarę...”.</p> <p>PP : Zna podstawowe znaki liturgiczne i słowa, gesty towarzyszące przygotowaniu darów, przynajmniej jedną z pieśni na ofiarowanie, np. <i>Z rąk kapłańskich przyjmij, Panie, Ofiaruję Tobie, Panie mój, Jeden chleb, co zmienia się w Chrystusa Ciało.</i></p> <p>P: Umie wyjaśnić, że każda Msza Święta to Pamiątka męki, śmierci i zmartwychwstania Jezusa, bezkrwawa Golgota. Opowiada, jak Jezus ofiarował się za nas i jak to ponawia na Mszy Świętej. Wyjaśnia, czym jest grzech i dlaczego potrzebujemy odkupienia. Zna słowa przeistoczenia. Przyjmuje odpowiednie postawy w trakcie liturgii Eucharystii. Umie wyjaśnić, co świadczy o tym, że Jezus nas kocha. Zna i rozumie słowa <i>Baranku Boży...</i></p> <p>PP: Potrafi zaśpiewać Chrystus Pan przyszedł na świat, Zbawienie przyszło przez krzyż, Bóg jest miłością, zbawieniem darzy. Kojarzy ostatnie słowa Jezusa z krzyża. Zna odpowiedzi na wezwania księdza po konsekracji. Umie je samodzielnie wyjaśnić.</p>
<p>DZIAŁ VI: UCZTUJEMY Z PANEM JEZUSEM</p>	<p>P: Umie wyjaśnić, co oznacza, że Msza Święta jest Pamiątką i Dziękczynieniem, że jest spotkaniem z żywym Jezusem. Zna gesty i postawy w trakcie liturgii Eucharystii.</p> <p>Wyjaśnia znaczenie postawy klęczącej i stojącej, dziękuje Bogu za jego dary, zwłaszcza Eucharystię.</p> <p>PP: Potrafi śpiewać <i>Zbliżam się w pokorze</i>. Zna wszystkie odpowiedzi na słowa kapłana po konsekracji. Umie wyjaśnić, z kim modlimy się na Mszy Świętej (cały Kościół).</p> <p>P: Wyjaśnia, że Eucharystia jest Ucztą, Pokarmem, że Jezus daje nam samego siebie. Zna obrzędy Komunii Świętej. Rozumie, że do niej trzeba się przygotować staranniej niż na spotkanie towarzyskie, nawet najbardziej uroczyste. Wie, że wyraz <i>komunia</i> oznacza ‘zjednoczenie’. Wymienia, co powinno wynikać z przyjmowania Komunii Świętej. Rozumie, co oznacza przekazywanie znaku pokoju, śpiew <i>Baranku Boży</i>.</p> <p>PP: Zna modlitwę przed przyjęciem Komunii Świętej. Układa własną modlitwę – zaproszenie dla Jezusa.</p> <p>P: Rozumie, co znaczy, że Eucharystia jest Sakramentem Miłości. Wyjaśnia, na czym polega miłość Jezusa i jak możemy Go naśladować, związek między przystępowaniem do sakramentu Eucharystii a dobrym życiem i wypełnianiem przykazań. Prosi Jezusa o pomoc i siłę, by dobrze żyć. Rozumie, że kochać oznacza służyć, ofiarowywać siebie. Wskazuje, jak sam może służyć Bogu i ludziom.</p> <p>PP: Umie śpiewać: <i>Jeśli Pana Boga kochać chcesz, To przykazanie ja dziś daję wam</i>. Opowiada wydarzenie Ostatniej Wieczerzy z uwzględnieniem postaw Judasza i Piotra. Podaje różne przykłady służby ludziom i Bogu.</p> <p>P: Rozumie, na czym polega świadome i pełne uczestnictwo we Mszy Świętej. Czeka na spotkanie z Jezusem w Eucharystii. Wie, że On jest największym Darem i Prezentem. Rozumie, że Pierwsza Komunia Święta jest początkiem drogi zjednoczenia z Jezusem. Zdaje sobie sprawę z tego, co niszczy tę łączność i modli się o wytrwanie w dobru. Kojarzy Ewangelię o winnym krzewie. Wie, czym jest post eucharystyczny i zachowuje go, wie, że po przyjęciu Komunii św. należy trwać w dziękczynieniu i uwielbieniu Boga.</p> <p>PP: Opowiada, skąd pochodzą słowa pieśni: <i>Panie, nie jestem godzien, Lud Twój, Panie, lud pielgrzymi, Jesteś, Panie, winnym krzewem</i>. Zna modlitwę po przyjęciu Komunii Świętej.</p> <p>P: Wyjaśnia, dlaczego obchodzimy Biały Tydzień. Dziękuje Jezusowi, że może Go przyjmować, prosi w różnych intencjach swoich i Kościoła, formułuje modlitwę dziękczynienia i uwielbienia Boga. Opowiada, czym są misje i jak je wspomagać, czym są pierwsze piątki miesiąca i postanawia brać udział w tej praktyce.</p> <p>PP: Wyjaśnia, że Eucharystia jest Ucztą Miłości i najdoskonalszym spotkaniem z Jezusem. Wie, że można się modlić w różnych intencjach, formułuje własne prośby. Umie śpiewać pieśni: <i>Pan wieczernik przygotował, Sercem kocham Jezusa</i>. Uwielbia Boga pieśnią i życiem. Kojarzy fragment Ewangelii J 15, 7–11.</p>
<p>DZIAŁ VII: PRZYJMUJEMY BŁOGOSŁAWIE ŃSTWO</p>	<p>P: Omawia to, że Eucharystia kończy się posłaniem do świata z Bożym błogosławieństwem. Rozumie znaczenie błogosławieństwa ludzkiego i Bożego.</p> <p>Kojarzy <i>Osiem błogosławieństw</i>. Wie, że jest to autoportret Jezusa. Świadomie uczestniczy w obrzędach zakończenia Mszy Świętej.</p> <p>PP: Rozumie i opisuje potrzebę realizacji misji i posłania otrzymanego na Mszy Świętej. Wymienia biblijne przykłady udzielania błogosławieństwa. Potrafi własnymi słowami błogosławić innych. Zna przykładowe pieśni na rozesłanie.</p> <p>P: Zna biblijny opis Bożego narodzenia. Wyjaśnia znaczenie Wigilii, dzielenia się opłatkiem, Pasterki,</p>

stajenki, śpiewania kolęd, innych zwyczajów bożonarodzeniowych. Zdaje sobie sprawę z tego, że w Eucharystii codziennie rodzi się Jezus i chce się z nami spotykać. Opowiada o znaczeniu święta Trzech Króli. Zna ewangeliczny opis pokłonu mędrców. Umie opowiedzieć, jak obchodzimy uroczystość Trzech Króli. Wyjaśnia znaczenie napisu: K + M + B 201...

PP: Zna szczegóły biblijnego opisu pierwszych dni po narodzeniu Jezusa. Wyjaśnia, kto tworzy Świętą Rodzinę, jak ją możemy naśladować. Modli się za swoich bliskich, pamięta o potrzebujących. Wie, dlaczego te dni uczą dzielenie się z innymi. Potrafi wyjaśnić, jak oddawać Bogu cześć i dziękować za to, że Boży Syn stał się człowiekiem.

P: Wyjaśnia prawdę wiary, że zmartwychwstanie Jezusa jest największym wydarzeniem zbawczym. Wie, że Eucharystia jest Ucztą Jezusa. Poznaje symbol baranka wielkanocnego. Wie, co oznacza wyraz *alleluja*. Kojarzy, w jaki sposób przeżywamy Triduum Paschalne. Rozumie, jakie wydarzenia zbawcze wspominamy w Wielki Czwartek, Wielki Piątek, Wielką Sobotę i Niedzielę Wielkanocną. Opowiada wybrany opis z Ewangelii o zmartwychwstaniu Jezusa. Zna symbole wielkanocne i rozumie sens niedzieli.

PP: Uczy się wyjaśniać, dlaczego Msza Święta jest Ucztą, Ofiarą, bezkrwawą Golgotą, znakiem jedności i miłości, znakiem zmartwychwstałego Pana. Zna podstawowe prawdy na temat Eucharystii i stara się w sobie pielęgnować tęsknotę za przyjmowaniem Pana Jezusa w Komunii Świętej. Wie, że w tabernakulum jest dziś żywy, zmartwychwstały Pan pod postacią Chleba.

P: Umie opowiadać o ostatnich chwilach Jezusa przed wniebowstąpieniem. Zna nakaz misyjny, potrafi powtórzyć ostatnią prośbę, polecenie Jezusa. Wie, kiedy Jezus powrócił do Nieba i jak obchodzimy pamiątkę tego wydarzenia. Rozumie obietnicę obecności Jezusa. Zna definicję sakramentu i wymienia *Siedem sakramentów świętych*. Zna Ewangelię o sądzie ostatecznym. Opowiada, jakie czyny świadczą o przynależności do Jezusa i jak Go można naśladować. Rozumie, że Eucharystia jest Pokarmem w drodze do domu Ojca, wyjaśnia dlaczego.

PP: Wymienia podstawowe skutki przyjmowania sakramentów. Stara się je wskazać i wyjaśnić symbole poszczególnych sakramentów. Zna podstawowe znaki liturgiczne towarzyszące udzielaniu sakramentów. Dziękuje za nie Bogu w modlitwie. Omawia znaczenie uroczystości Wniebowstąpienia Pańskiego. Wymienia *Rzeczy ostateczne człowieka*.

P: Mówi, kim jest Duch Święty i co przynosi człowiekowi. Kojarzy, jaki jest sens uroczystości Zesłania Ducha Świętego. Dowiaduje się, dlaczego jest to tak ważna, druga po Wielkanocy uroczystość. Zna dary i owoce działania Ducha Świętego, modli się o nie. Zna modlitwę do Ducha Świętego przed nauką.

PP: Kojarzy biblijny opis zesłania Ducha Świętego, jako dar Jezusa dla uczniów i początek działania Kościoła. Potrafi wyjaśnić, jak Duch Święty pomaga nam trwać w przyjaźni z Jezusem. Kojarzy, kiedy we Mszy Świętej zwracamy się do Ducha Świętego.

P: Rozumie, dlaczego warto modlić się za wstawiennictwem Maryi. Poznaje *Litanie loretańską* i znaczenie nabożeństwa majowego. Wie, że Maryja dała ciało Jezusowi i trwała w łączności z Nim. Modli się za wstawiennictwem Matki Bożej. Opowiada, na czym polega adoracja Najświętszego Sakramentu, dlaczego ludzie oddają w taki sposób cześć Chrystusowi.

PP: Zwraca się w modlitwie o pomoc Matki Bożej w różnych sytuacjach życia. Wyjaśnia, dlaczego poznawanie Maryi, modlitwa za jej przyczyną pomaga stawać się przyjacielem Jezusa, kimś bliskim Jezusowi. Uczy się Apelu Jasnogórskiego. Zna pojęcia: adoracja, kadzidło, procesja, monstrancja i posługuje się nimi. Umie hymn *O zbawcza Hostio*.

P: Opisuje znaczenie uroczystości Bożego Ciała jako znaku obecności i dzielenia się z ludźmi życiem zmartwychwstałego Pana. Wie, że Eucharystia jest znakiem miłości Jezusa i dziękuje za nią Bogu. Wymienia nabożeństwa związane z adoracją Najświętszego Sakramentu. Objasnia znaczenie procesji eucharystycznej. Umie wskazać na związek między Wielkim Czwartkiem a uroczystością Bożego Ciała. Zna pełną nazwę tej uroczystości.

PP: Omawia, dlaczego Eucharystia zajmuje centralne miejsce w życiu chrześcijanina i Kościoła. Potrafi wskazać różne sposoby oddawania czci i uwielbienia Najświętszemu Sakramentowi. Uczy się modlitwy *Niechaj będzie pochwalony Przenajświętszy Sakrament*. Zna hymn *Przed tak wielkim Sakramentem*. Wie, że nie wszyscy korzystają z daru Eucharystii. Umie opowiedzieć o znaczeniu pierwszych piątków miesiąca i modlitwie wynagradzającej za zatwardziały grzeszników. Opowiada o nabożeństwach czerwcowych. Potrafi wymienić kilka cech serca Jezusa i wskazać, jak stawać się do podobnym do Jezusa. Wyjaśnia, dlaczego uczeń i przyjaciel Jezusa powinien dzielić się swoją wiarą z innymi i praktykować miłosierdzie

P: Rozumie, że Eucharystia jest Skarbem, bogactwem na drodze całego życia. Broni łączności

<p>z Jezusem i łaski uświęcającej w różnych sytuacjach życia. Wie, że Jezus przyszedł do ludzi, aby dzielić się z nimi trudami codzienności i życiem. Potrafi wskazać, co sprzyja pogłębieniu przyjaźni z Jezusem. Umie wyjaśnić znaczenie niedzielnej Eucharystii – że jest to znak dzielenia się nowym życiem, udzielanym człowiekowi przez Boga, znak dzielenia się miłością, jednością i pokojem. Wie, na czym polega świadomy i pełny udział w Eucharystii, dlaczego jest to przywilej ucznia Jezusa. PP: Zaznaja się z uczynkami miłosierdzia co do duszy i ciała jako wyrazem i owocem życia wiarą. Modli się o dobre przeżycie wakacji. Stara się o wierność Bogu przez codzienną modlitwę i niedzielną Eucharystię. Zna piosenki: <i>Szedłem kiedyś ścieżyną przez las, Wszystkie moje troski i kłopoty, Radość tchnij w serce me, Pan jest Pasterzem moim.</i></p>
--